ŠKOLSKÝ ČASOPIS

Základná škola Jána Amosa Komenského,
Rábska 14, Kolárovo

PAUZA

Školský rok 2021/2022
OKTÓBER 2021

OBSAH

Medzinárodné dni..... 3

Jeseň 4

Jesenné pranostiky 5

Interview 6

Halloween 7

Vyrob si halloweensku ozdobu 9

Halloweenske kostýmy a masky 10

MEDZINÁRODNÉ DNI V MESIACOCH OKTÓBER A NOVEMBER

OKTÓBER

1. Svetový deň vegetariánov/Medzinárodný deň hudby/Svetový deň úsmevu

2. Svetový deň hospodárskych zvierat

3. 24-hodinový deň komiksov

4. Svetový deň ochrany zvierat

8. Svetový deň vajec

9. Svetový deň pošty

10. Deň starých rodičov

15. Svetový deň umývania rúk

17. Medzinárodný deň boja proti chudobe

24. Medzinárodný deň školských knižníc

25. Svetový deň cestovín

31. Svetový deň sporenia

Zdroj: http://kalendar.aktuality.sk/medzinarodne/

Mgr. Denisa Pham

Jeseň

Z krásneho a teplého leta sa časom vytvorí chladnejšie, ale zato farebnejšie a pestrejšie obdobie – jeseň. Je to taká predpríprava našej milovanej prírody na tuhú a chladnú zimu. Jeseň je ročné obdobie, ktoré k nám prichádza vždy v rovnakom čase. S príchodom tohto krásneho obdobia farieb sa mení celá príroda, mení sa všetko okolo nás. Znakom príchodu jesene je štebotavá pieseň lastovičiek, ktorú spievajú pred odletom do teplých krajín. Záhrady a príroda, o ktorú sme sa po celý rok usilovne starali nám vydá svoje bohatstvo. Jeseň nás vie príjemne prekvapiť. Mnohí z nás sa vyberú do prírody, do lesa, kde nás očarí nielen samotná príroda, ale aj vôňa hríbov – malé hlavičky skrývajúce sa pod oroseným machom a ihličím. Na záhradkách si vášniví pestovatelia začnú trhať tak známu okrasnú, ale aj konzumnú zeleninku, čo to je?

Predsa tekvičky! Tie k obdobiu jesene neodmysliteľne patria, či už ako výborná krémová polievka alebo krásna dekorácia. Tí najmenší si tak isto prídu na svoje pri sledovaní rodiča ako im hravo a nápadito vytvorí z takejto tekvice halloweenske strašidlo, do ktorého dá večer sviečku a ožije teplom ohňa.

Stromy sa začnú meniť, začnú sa im zafarbovať listy do krásnych teplých farieb, žltej a oranžovej, ktoré potom zhadzujú na zem a vytvárajú tak nádherný, farebný koberec. Jeseň je, ale aj nie je melancholické ročné obdobie, záleží na uhle pohľadu. Príroda sa pripravuje na spánok a ochladzuje sa.

KEDY ZAČÍNA JESEŇ ?

Astronomicky začína jesennou rovnodennosťou (okolo 23. septembra na severnej pologuli a 21. marca na južnej pologuli) a končí sa zimným slnovratom (okolo 21. decembra na severnej pologuli a 21. júna na južnej pologuli).

V meteorológii sa podľa konvencie počíta ako celé mesiace september, október, november na severnej pologuli a marec, apríl a máj na južnej pologuli.

Zdroj: https://blog.galeriakvetin.sk/jesen-farebne-rocne-obdobie/

Mgr. Denisa Pham

Jesenné pranostiky

Aká jeseň, taká jar.
Babie leto prináša pekné dni v jeseni.
Dlhá jeseň, krátka zima.
Jesenné oranie, polovičné oranie
Pekná jeseň znamená veternú zimu.

21.10. Ako započnú Uršuľa a Kordula /22.9/, taká bude zima.

21.10. Keď na Uršuľu svieti slnko a gazdiná prinesie pod dobytok suché stelivo, bude dlhá jeseň.

22.10. Keď na Sergeja vetry dujú, po celú zimu nás navštevujú.

26.10. Už je po Mitre, už valachom svitne.

28.10. Na svätého Šimoniše prikráda sa zima tíše.

28.10. Na Šimona Judy mrznú v poli všetky hrudy.

28.10. Šimon a Judy vyháňajú baču z búdy.

28.10. Šimon a Judy gate odsúdi.

28.10. Šimon a Judy prikrýva alebo sneh, alebo hrudy.

28.10. Šimon a Judy prikrýva - hrudy.

Za bielym októbrom nasleduje zelený február, za zeleným októbrom biely február.

Teplý október, studený november.

Mnoho dažďa v októbri, mnoho vetrov v decembri.

Ktorého dňa tohto mesiaca padne sneh, toľkokrát bude cez zimu padať.

Keď v októbri prídu tuhé mrazy, v januári zima málo nás omrazí.

Keď v októbri mrzne a sneží, budúci január teplom blaží.

Keď si sedliak hľadá v októbri kabanicu, neuvidí potom na jar húsenicu.

Keď sa drží list v mesiaci októbri na stromoch pevne, to znamená krutú zimu.

Keď je v októbri mnoho sršňov a osí, bude dlhá zima.

Dažde v októbri predpovedajú úrodný rok.

Ak skoro v októbri sneh padá, bude mäkká zima.

Ak opadá lístie do polovice októbra, bude mokrá zima.

Ak je október veľmi zelený, bude potom január hodne studený.

Začiatok októbra hoci pekný býva, predsa v druhej polovici severák podúva.

PLATIA TIETO PRANOSTIKY AJ DNES?

Mgr. Denisa Pham

Zdroj: https://www.naturalminevita.sk/portal/pranostiky/
https://predpovede.topky.sk/pranostiky/oktober

Interview s pani učiteľkou Mgr. Denisou Pham

1. Ak by ste si mohli vybrať, čo by ste učili keby nie slovenčinu?

Myslím si, že aj druhýkrát by som si vybrala slovenský jazyk.

2. Aké domáce zvieratko máte? (Ak nemáte, aké by ste chceli mať?)

Mám doma psíka. Je to taký oriešok, menom Ajra.

3.Aká je vaša obľúbená farba?

Nedá sa povedať, že mám obľúbenú farbu. Mám rada bledé, pastelové farby – modrá, ružová, červená.

4. Ktoré je Vaše obľúbené mesto alebo krajina?

Moja najobľúbenejšia krajina je Grécko. Je to krajina, kde si môžete oddýchnuť. Celá krajina dýcha minulosťou. Určite je tam veľa miest, ktoré sa oplatí navštíviť.

5.Čo zvyknete robiť vo voľnom čase?

Vo voľnom čase rada čítam knihy, stretávam sa s priateľmi. Rada trávim čas v prírode.

6.Keď ste ešte chodili do základnej školy aká bola vaša obľúbená hodina?

Moja najobľúbenejšia hodina bol slovenský jazyk a literatúra a nemecký jazyk. Slovenčina ma zaujala, to ma inšpirovalo pre ďalšie štúdium.

7.Aký je váš obľúbený kvietok?

Podľa môjho názoru sú všetky kvietky krásne. Ale ak by som si mala vybrať tak číslom jeden sú pre mňa tulipány.

8.Aké je vaše obľúbené jedlo?

To budú asi palacinky.

9.Aký jazyk ovládate okrem slovenčiny? Aký jazyk ste sa učili?

Učila som sa nemecký a anglický jazyk.

10.Aký je váš obľúbený film/seriál?

Najnovšie som videla seriál Dobrý doktor. Veľmi ma zaujal. Hlavný hrdina, chirurg, ktorý musí prekonať rôzne životné prekážky. Je to veľmi zaujímavý seriál.

11.Aký je váš obľúbený šport?

Veľmi rada sa bicyklujem, korčuľujem. V lete často hrávame volejbal a túry v prírode sú neodmysliteľnou súčasťou leta.

Otázky pripravila Zsófia Csontosová, 7.B

Halloween

Halloween – sviatok, ktorý pozná azda každý, no nie každý sa zastaví a zamyslí nad jeho pôvodom a symbolmi. A keď sa aj zamyslíme a trošku pogooglime, nájdeme množstvo informácií. Aké historické pozadie teda tento sviatok skrýva a prečo sú jeho súčasťou tie dobre známe zvyklosti a tradície?

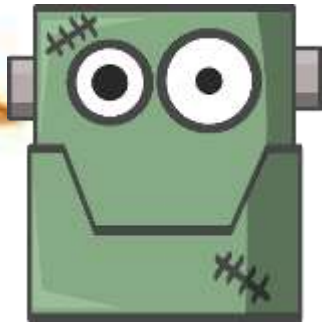

Halloween: **Čo? Kto? Kedy? Prečo?**

Pôvod slova Halloween je odvodené od All Hallows' Even al ebo All Hallows' Evening, znamenajúce Predvečer všetkých svätých (31. október). Napriek katolíckemu názvu sa tomuto sviatku pripisuje nekresťanský pôvod. Teórií je viac: niekedy sa dáva do súvislosti s rímskym sviatkom Pomony (bohyne ovocia) či s Parentaliami (sviatkom zosnulých), najčastejšie však s keltským sviatkom Samhain či Samuin, znamenajúcim koniec leta. Bol to sviatok, ktorým sa začínali prípravy na prichádzajúce zimné, a teda aj tmavšie.

Kostýmy

Prezliekanie do rôznych halloweenskych kostýmov sa v Amerike začalo asi v 20. – 30. rokoch minulého storočia. Charakter oblekov sa však značne zmenil. Kým zo začiatku sa deti obliekali do jednoduchých a odratých šiat a tvár si napríklad zamazali sadzou. Po druhej svetovej vojne sa sviatok začal postupne komercializovať a Halloween sa stal pre mnohých podnikateľov dobrým biznisom. Šaty a masky si už mládež nehľadala len na povale, ale aj v miestnych obchodoch.

Maškrty

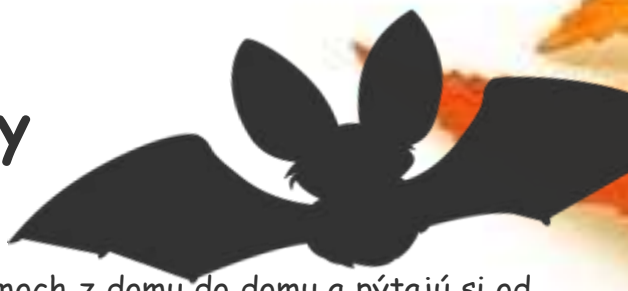

Zvlášť z Ameriky poznáme zvyk, keď deti chodia v kostýmoch z domu do domu a pýtajú si od ľudí sladkosti s použitím slov „trick or treat". Táto formulka má znamenať, že buď dostanú dáke maškrty (treat), alebo vyvedú dáku neplechu (trick), napríklad hodia vajce na steny domu či zamydlia okno. Táto tradícia sa však zrejme vyvinula zo stredovekého zvyku zvaného souling, keď si chudobní a deti chodili po domoch pýtať jedlo, peniaze či iné dobroty, zvlášť špeciálne „dušičkové koláče" (soul cakes). V Anglicku sa tento zvyk udržal až do začiatku 20. storočia. V Amerike možno začiatky tohto zvyku vystopovať asi do roku 1939, odkedy začal nadobúdať na popularite. Dovtedy bol americký Halloween charakteristický rôznym mládežníckym vystrájaním a kanadskými žartíkmi (pranks), ktoré musela polícia niekedy s humorom a niekedy s plnou vážnosťou riešiť. Súčasný „trick or treat" je teda veľmi pacifistickou a neškodnou verziou tohto zvyku. Je dobré spomenúť, že slúži nielen na digestívne, ale aj na charitatívne účely a vyzbieralo sa tak už mnoho peňazí.

Tekvica

Vyrezané tekvice sa u nás objavujú nielen pred domami či v oknách, ale aj ako výzdoba obchodov či ilustrácie v letákoch. Dnes sa do tekvíc vyrezávajú rôzne „strašidelné" tváre, ktoré podľa niektorých reprezentujú folklórne bytosti (impov či goblinov) alebo majú za úlohu odradiť zlých duchov. Zmena v chápaní symbolu nastala v Amerike v 19. storočí. Prvýkrát bola potenciálne spomenutá v roku 1820 v diele Washingtona Irvinga Legenda o Ospalej diere (The Legend of Sleepy Hollow).

https://historyweb.dennikn.sk/clanky/detail/halloween-diabolsky-sviatok

Mgr. Denisa Pham

Vyrob si halloweensku ozdobu

Potrebujeme:

- alobal,
- vreckovky,
- špagát,
- čiernu fixku,
- nožnice.

1. Z kúsku alobalu si zrolujeme guľôčku.
2. Rozprestrieme vreckovku.
3. Guľôčku vložíme do vreckovky a špagátom uviažeme.
4. Duchovi nakreslíme oči, ústa.
5. Ducha niekam umiestnime.

Zsófia Csontosová, 7.B

Halloweenské kostýmy

Zdroj: pinterest.com

Pripravujeme pre Vás novembrové číslo, ktoré bude plné zaujímavostí a nových informácií.